

Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Sběr dat	1
3. Sledované indikátory.....	2
4. Základní priority a jejich plnění.....	2
5. Využívání dotačních titulů	4
6. Podpora subjektů v území.....	6
7. Uplatňování SROK z dlouhodobého hlediska	7
8. Závěr.....	7

1. Úvod

Strategie rozvoje územního obvodu (SROK) je zpracovávána dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Zákon také předpokládá pravidelné vyhodnocování dokumentu a jeho provázání se Strategií regionálního rozvoje ČR. V polovině programového období EU (tedy v roce 2017) má být dle zákona zpracována zpráva o uplatňování strategie rozvoje územního obvodu kraje, na jejímž základě zastupitelstvo kraje případně rozhodne o aktualizaci nebo zpracování nové strategie. Ministerstvo pro místní rozvoj současně požádalo o zaslání zprávy o uplatňování strategie rozvoje územního obvodu kraje.

SROK je dokumentem, který zasahuje prakticky do všech činností Olomouckého kraje. Dokument se využívá k vyjádření souladu se záměry subjektů v území, které žádají o dotaci v dotačních programech Olomouckého kraje i některých dotačních programech EU.

Vyhodnocení SROK slouží také k práci se Strategií regionálního rozvoje ČR, jako podklad pro tvorbu samosprávných koncepcí OK, k nastavení priorit u dokumentů obcí, mikroregionů atd. Proto nastavení priorit SROK vychází z návrhu odborníků, který je konzultován se zástupci samosprávy i subjektů v území.

V souladu vnitřním předpisem č. 10/2016, Strategické plánování a projektové řízení Olomouckého kraje, je každoročně zpracováno vyhodnocení plnění priorit SROK. Vyhodnocení SROK se omezuje pouze na činnost Olomouckého kraje, tedy tu část, kterou mohou Zastupitelstvo Olomouckého kraje a další orgány kraje přímo ovlivnit.

2. Sběr dat

SROK představuje propojení mezi strategickými materiály za různé oblasti (vzdělávání, sociální služby, životní prostředí atd.). Ideálem je systematická práce se všemi strategiemi tak, aby vyhodnocení SROK představovalo jen souhrn výstupů z těchto strategií a zhodnocení ze souhrnného hlediska. K tomu zatím nedochází.

Vyhodnocení SROK bylo zpracováno na základě podkladů od odborů krajského úřadu, mimo čistě servisních odborů (Odboru kontroly, Odboru majetkového, právního a správních činností a Útvaru interního auditu). Sběr údajů o realizovaných a připravovaných činnostech se uskutečnil v lednu a únoru roku 2017.

V roce 2016 podle předběžných údajů činily výdaje Olomouckého kraje 11,3 mld. Kč, z toho 6,9 mld. Kč představovaly účelové investiční a neinvestiční dotace, které přes rozpočet kraje pouze „protekly“. Jedinou výjimkou byla účelová dotace na zajištění sociálních služeb, kdy Olomoucký kraj odpovídá za způsob zajištění sociálních služeb a určuje, komu a jaká výše dotace bude přiznána.

Hodnocení SROK zahrnuje činnosti, na které bylo vynaloženo přes 2,3 mld. Kč, což zahrnuje velkou část výdajů Olomouckého kraje mimo provoz.

3. Sledované indikátory

V současné době nejsou dány povinné indikátory, které má SROK sledovat, ani z úrovně ministerstev nejsou vyžadovány konkrétní údaje, které by měl SROK sledovat.

Pro účely číselného vyjádření je sledován „počet podpořených činností“ Olomouckého kraje. Kde se činností rozumí samostatné projekty, další aktivity související s výdaji odborů a organizací zřizovaných krajem, včetně neinvestičních plnění cílů koncepcí.

Z důvodu možnosti porovnat význam činností jsou sledovány vynaložené výdaje. Dále je uvedeno, jestli se jedná o investiční nebo neinvestiční činnost.

Mimo tyto základní indikátory SROK jsou uváděny i hlavní indikátory, které odbory samy sledují, ať z důvodu hodnocení vlastních koncepcí nebo doložení výstupů dotačních projektů.

4. Základní priority a jejich plnění

SROK stanovuje celkem šest dlouhodobých priorit, které mají přispět k vyváženému rozvoji Olomouckého kraje.

- A. Rozvoj lidských zdrojů
- B. Podmínky pro život obyvatel
- C. Ekonomika a inovace
- D. Dopravní dostupnost a obslužnost
- E. Udržitelný rozvoj
- F. Efektivní správa území

Těchto šest dlouhodobých priorit se skládá z 35 střednědobých priorit, které postihují spektrum činností vedoucích k rozvoji kraje do roku 2020.

Samotný Olomoucký kraj však nepokrývá, ani nemůže pokrýt, celé spektrum rozvojových aktivit. Proto se ve vyhodnocení ukazuje, že činnost kraje se některých priorit pouze dotýká (např. železniční doprava), v některých se soustředí na podporu druhých subjektů (např. podpora podnikání) a v jiných se naopak výrazně angažuje samotný kraj (např. silniční infrastruktura).

Příloha č. 1 – Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Plnění priorit SROK v roce 2016	Počet podporovaných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	165	118 875	119 936
A.2 Podpora zaměstnanosti	33	15 087	15 087
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	8	1 517	2 138
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1 029	194 809	201 238
A.5 Péče o kulturní dědictví	125	66 260	70 358
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	78	98 399	177 700
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	250	819 774	896 302
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	88	8 035	8 218
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	127	29 210	29 210
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	15	1 760	1 760
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	3	1 610	4 458
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	100	21 744	21 744
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	66	471 644	683 534
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	2	30	30
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	18	13 226	13 226
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	269	28 658	57 158
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	8	563	563
E.3 Dosažení energetických úspor	32	4 870	4 870
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	214	10 439	10 439
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	109	5 839	5 839
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	12	3 645	4 259
F.3 Rozvojová spolupráce	65	10 258	11 953
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	331	10 076	10 076
Celkový součet	3 147	1 936 328	2 350 096

Podpoře subjektů v území je věnována samostatná kapitola. Olomoucký kraj se především stará o svěřenou infrastrukturu. Dále se aktivně podílí na zvyšování kvality výuky a její přizpůsobování trhu práce. Důležité jsou také aktivity v oblasti cestovního ruchu.

Plnění priorit SROK v roce 2016: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	44	114 677	1	155
A.2 Podpora zaměstnanosti	0	0	7	1 556
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	1	582		
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1	2 019	1	720
A.5 Péče o kulturní dědictví	8	33 915	0	0
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	29	172 993	0	0
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	30	178 317	67	76 608

Příloha č. 1 – Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Plnění priorit SROK v roce 2016: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	1	188	13	1 288
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	2	704
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	0	0	1	3 458
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	0	0	22	5 174
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	59	651 540	0	0
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	0	0
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	0	0	0	0
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	0	0
E.3 Dosažení energetických úspor	4	4 278	1	115
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	1	41	0	0
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	0	0	40	2 839
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0	12	4 259
F.3 Rozvojová spolupráce	0	0	20	3 123
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	0	0	0	0
Celkový součet	178	1 083 301	187	99 999

Dosažené výstupy

- a. Uskutečnilo se 44 investičních projektů ke zlepšení zázemí pro výuku, ať již zhodnocením prostor školy nebo přímo vybavením učeben.
- b. Celkem 398 škol se zapojilo do environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (Zelená škola Olomouckého kraje).
- c. Spolu se Středomoravskou nemocnicí, a. s., kraj uskutečnil 29 investičních projektů v oblasti zdravotnictví.
- d. Olomoucký kraj uskutečnil 30 investičních projektů v oblasti sociálních služeb.
- e. Olomoucký kraj podpořil fungování přes 300 sociálních služeb.
- f. Bylo opraveno nebo zrekonstruováno téměř 57 km silnic II. a III. třídy.
- g. Bylo zrekonstruováno 6 mostů.
- h. Asi 12 500 osob využilo rodinných pasů.
- i. Přes 5 000 osob využilo Olomouc region card.
- j. Asi 2 600 seniorů se zapojilo do seniorského cestování.
- k. Olomoucký kraj vydal přes 9 publikací a propagačních materiálů.
- l. Olomoucký kraj prezentoval investiční příležitosti i atraktivitu cestovního ruchu na 18 propagačních akcích.

5. Využívání dotačních titulů

Rozběhnutí dotačních titulů EU pro období 2014 – 2020 nabralo velké zpoždění, současně se ukazuje nedostatečná připravenost Olomouckého kraje na čerpání dotací.

Příloha č. 1 – Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Olomoucký kraj získal v roce 2016 na své projekty přes 400 mil. Kč z externích zdrojů. To je značný pokles oproti roku 2015, kdy docházelo k dočerpání operačních programů a kraj získal asi 1,1 mld. Kč dotací. A to, ještě přes 28 mil. Kč představují kotlíkové dotace, které kraj rozděluje dále.

Naopak pozitivním jevem je čerpání národních dotačních titulů. Došlo k výpadku dotačních zdrojů EU, navíc nové dotace EU nepokrývají takové spektrum aktivit, proto se zvýšila nabídka dotací z národní úrovně. Nevýznamnějším zdrojem dotací se stal Státní fond dopravní infrastruktury na opravy silnic II. a II. kategorie.

Plnění priorit SROK v roce 2016: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
Integrovaný regionální operační program	6	5 916	14 998
Operační program Věda výzkum vzdělávání	1	610	3 458
Operační program Zaměstnanost	64	4 028	80 556
Operační program Životní prostředí	244	41	28 541
Ostatní programy (mezin. spolupráce, technická pomoc)	3	8 696	47 050
Státní fond dopravní infrastruktury	15	37 331	246 054
Národní dotace	161	18 517	66 650
Celkový součet	494	75 539	489 307

Z pohledu podle priorit se ukazuje, že čerpání zaostává zejména v oblasti vzdělávání. Hlavní příčinou je nový systém řízení investic přes Krajský akční plán vzdělávání. Navázání investic na tento plán zpozdilo a zkomplikovalo rozdělování dotací v oblasti vzdělávání a zpozdilo i výzvy pro předkládání projektů. Ale i v oblasti dopravní infrastruktury bylo čerpání dotací v roce 2016 neuspokojivé.

Plnění priorit SROK v roce 2016: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	1	479	1 540
A.2 Podpora zaměstnanosti	0	0	0
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	5	282	903
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	129	202	6 631
A.5 Péče o kulturní dědictví	2	3 771	7 869
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	15	26 059	105 360
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	66	4 828	81 356
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	11	64	247
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	0
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	1	610	3 458
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	0	0	0
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	16	38 474	250 364
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	0
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	243	0	28 500
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	0
E.3 Dosažení energetických úspor	0	0	0

Příloha č. 1 – Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Plnění priorit SROK v roce 2016: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podporov aných činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	1	41	41
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	0	0	0
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	1	681	1 295
F.3 Rozvojová spolupráce	2	48	1 743
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	0	0	0
Celkový součet	494	75 539	489 307

6. Podpora subjektů v území

Olomoucký kraj nejen čerpá dotace na vlastní činnost, ale současně poskytuje dotace dalším subjektům. Stimuluje tak činnosti v oblastech, kde Olomoucký kraj sám nepůsobí, ale také přispívá ke zvýšení atraktivity Olomouckého kraje pro své obyvatele, případně návštěvníky.

V roce 2015 Olomoucký kraj vyplatil na 2 787 dotacích přes 1,1 mld. Kč. Největší podíl na tom měla nově zavedená účelová dotace na zajištění sociálních služeb. V tomto případě se jedná novou zákonnou povinnost Olomouckého kraje, kdy přerozděluje finanční prostředky poskytnuté státem. V roce 2015 činil souhrn účelových dotací na poskytování sociálních služeb asi 693 mil. Kč.

Tradičně nejvíce dotací (mimo výše zmíněné sociální služby) bylo směřováno na podporu kulturních, sportovních a volnočasových činností. Kraj se významně angažoval i v dalších oblastech jako rozvoj obcí, sociální vyloučení, doprava, památková péče apod.

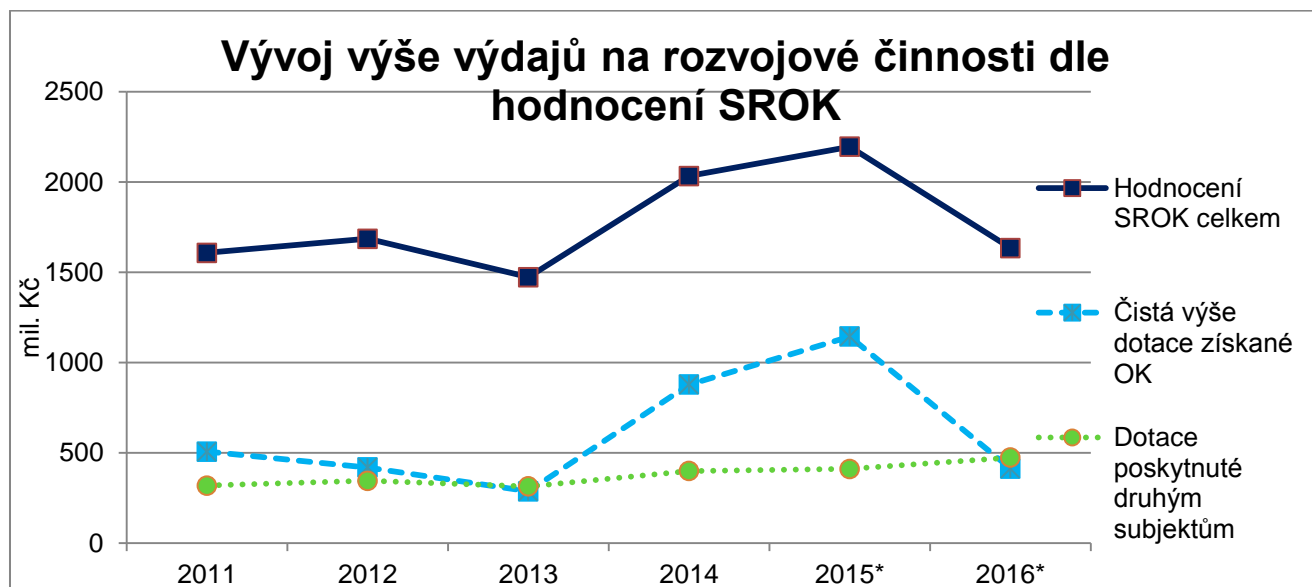
Plnění priorit SROK v roce 2016: dotace jiným subjektům	Počet podp. činností	Výše dotace OK (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	120	4043
A.2 Podpora zaměstnanosti	33	15087
A.3 Podpora rovných příležitostí a prorodinných aktivit	0	0
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	1027	198499
A.5 Péče o kulturní dědictví	117	36407
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	49	4707
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	153	717723
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	74	6742
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	127	29210
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	13	1056
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	2	1000
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	78	16570
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	12	31994
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	2	30
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	18	13226
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	269	57158
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	8	563
E.3 Dosažení energetických úspor	27	477
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	213	10398

Plnění priorit SROK v roce 2016: dotace jiným subjektům	Počet podp. činností	Výše dotace OK (v tis. Kč)
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	69	3000
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0
F.3 Rozvojová spolupráce	45	8830
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	331	10076
Celkový součet	2 787	1 166 796

7. Uplatňování SROK z dlouhodobého hlediska

SROK je využívána jako podpůrný nástroj pro strategické plánování. Za tímto účelem slouží tříletý akční plán, kde jsou evidovány plánované významné činnosti. Tříletý akční plán je průběžně aktualizován a jednou ročně předkládán Radě Olomouckého kraje a následně zveřejňován.

Hodnocení SROK je zpracováváno obdobnou metodikou od roku 2011. Přestože došlo v roce 2015 k jinému uspořádání priorit, některé trendy lze sledovat dlouhodobě.

*Roky 2015 a 2016 byly očištěny o účelové dotace do sociálních služeb. Jedná se sice o účelové dotace, ale o systému i poskytovatelích sociálních služeb rozhoduje Zastupitelstvo OK na základě komunitních plánů. Proto jsou zahrnuty ve SROK.

Z hlediska vývoje je zajímavý podíl dotací, které na svou činnost Olomoucký kraj získal. Ukazuje se, že Olomoucký kraj se snaží vcelku přirozeně využívat dotační možnosti.

Zatímco velká část rozpočtu Olomouckého kraje a jeho využití je stabilní, tak právě dotace výrazně ovlivňují rozvojové aktivity kraje. V roce 2016 se ukazuje výrazný propad získaných dotací, který souvisí se zpožděním ve vyhlášení výzev u dotací EU.

8. Závěr

V roce 2016 Olomoucký kraj realizoval činnosti, jež byly v SROK uvedeny, a podporoval rozvoj regionu.

Příloha č. 1 – Zpráva o uplatňování Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2016

Dle předpokladu došlo v roce 2016 k výpadku dotací EU. Pozitivní je naopak rozšíření národních dotačních titulů. Zde by měl Olomoucký kraj usilovat o udržení těchto titulů, případně jejich rozvoj do oblastí, kde nemůže získat dotace EU.

Protože propad dotací jasně ovlivnil rozvojové aktivity Olomouckého kraje, mělo by dojít ke zralému zvážení oblastí, kde bude moci kraj získat dodatečné prostředky na svou činnost a oblastí, kde bude muset dlouhodobě spoléhat na vlastní rozpočet. Do zvolených prioritních oblastí se může promítnout i nové programové prohlášení Rady Olomouckého kraje na roky 2016 - 2020.

Při koordinaci aktivit v území i při prosazování společných cílů na národní úrovni může Olomoucký kraj více využít Regionální stálé konference v území Olomouckého kraje. Zpráva o uplatňování SROK i tabulky s realizovanými činnostmi budou použity jako podklad pro hodnocení činností Olomouckého kraje v rámci Strategie regionálního rozvoje ČR.